

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravištvu „Mira“
v Celovec,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserte se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 3. malega srpana 1909.

Štev. 30.

**Slovenici! Zakurite na večer
4. julija v čast slovanskima apo-
stoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh
slovenskih gorah in planinah prav
mного kresov!**

Poziv!

Pol leta je zopet preteklo. Zato pa iznova
vabimo na naročbo „Mir-a“, proseč zlasti
one rojake, ki so list naročili le za pol ali
četrt leta ali so z naročnino še na dolgu, da
jo čim prej ponové, oziroma poravnajo. S
plačilom zaostale celoletne naročnike pa pro-
simo, da se spomnijo svoje dolžnosti in nam
naročnino vpošljejo.

Ob ti priliki tudi prosimo in pozivljamo
svoje prijatelje, da delujejo za vsestransko
razširjanje našega lista ter mu skušajo pri-
dobiti čim več novih naročnikov. Od vseh
strani se vsiljujejo našemu slovenskemu ljud-
stvu lažnivi nauki, slaba načela, ki ga od-
tujujejo njega svetinjam: katoliški veri in
slovenski národnosti. Naloga vseh dobro-
mislečih rojakov je in mora biti, da se temu
pogubljivemu toku ustavijo z vsemi močmi.
To se pa doseže zlasti z vsestranskim raz-
širjanjem dobrega časopisja.

Torej iznova na delo, — podpi-
rajte in razširjajte „Mir“!

Uredništvo in upravištvu „Mira“.

Pomožna akcija za nabavo krme.

Pomožni odbor v Celovcu je akcijo v toliko
sklenil, da zdaj novih zglašil ne sprejme in k rme
na novo ne deli več. Pač pa je še nekoliko
krme na razpolago. V Sinčivasi je še skoraj en
vagon slame in nekoliko oljnatih tropin. Ker je
krma prišla prepozno, je ljudje niso več potre-
bovali. Gledati moramo zdaj v bodočnost.

Letos je stopil kmet v novino popolnoma brez
stare krme, deloma so morali travnike popasti,
ali takoj jih kositi, vrhutega pa je sena komaj
polovica tega, kar se ga je lani nakosilo. Le-
tošnja beda je morala kmete izučiti, da je treba
pravočasno misliti na bodočnost. In kako se
bo v bodoče skrbelo, če Bog ne da mnogo deža,
da bi se jare setve in otava bolj obnesle, kakor
pa seno? C. kr. poljedelsko ministrstvo je okraj-
nim glavarstvom naročilo, naj o pomožni nabavi krme,
oziroma o košnji in žetvi že zdaj poročajo, da
ve tudi ministrstvo poskrbeti potrebna sredstva.
Upajmo torej, da se bo tudi letos z raznimi sred-
stvi pomagalo tistim, ki so najbolj prizadeti.

Premisliti pa se mora, da so ljudje lani imeli
še nekaj denarja, ali da so mogli prodati nekaj
živine in kupiti krme. Denarna zadrega utegne
letos postati zelo huda, in kaj bodo posestniki,
če bi morali letos še zopet oddati del živine, ki
jo nujno potrebujejo za obdelovanje polja? Zato
je zdaj že treba misliti, da si kolikor mogoče
drugače pomagamo. Če prendarimo letošnje vreme,
moramo soditi, da s pozno ajdo ne bo nič. Vedno
veje mrzli veter in pada sneg po planinah, pri
takem vremenu bomo imeli koncem avgusta me-
seca slano. Ako pa slana vzame ajdo, je škoda
prevelika. Vrgel si strani seme, delal si zastonj,
polje po ajdi zelo oslabi, ter umorjena ajda ni za
drugo, kot za steljo. Zato bo morebiti pametno
sejati ajde pol manj, kakor druga leta in sejati
krmo. Črez teden dni začne se žetev. Naj se
naši posestniki takoj zglašijo za po-
trebno grahovico in grah, ki ga jim bo
pomožni odbor poskrbel do srede me-
seca julija.

Tudi tistim bi svetovali sejati krmo, ki sicer
upajo zadostne košnje. Krma bo prihodnje leto
še dražja kakor letos, ker je bo pomanjkovalo
tudi v Nemčiji, in bo Nemčija prišla kupovat k
nam, ki je letos imela sena in slame dosti na
prodaj. Če tudi kdo sam ne bi potreboval krme,
jo bo lahko prodal in zlasti bo pomožni odbor
hvaležen, če bo mogel največ ko mogoče krme
kupiti v deželi.

Potem moramo posestnike opozoriti, da je
letos treba gospodarstvo tako uravnati, da ne
bodo nastiljali živini slame, ki je pre-
draga. Poskrbite si gozdne stelje, ali pa šote
(torf). Pomožni odbor bo tudi po možnosti kupil
šote za nastiljanje in oddajal posestnikom, ki so
ga potrebni. Posestniki okoli Tinj, Št. Petra in
sploh okrog Velikovca pa si ga naj sami poskr-
bijo v domačih krajih.

Posestnike, ki so ostali krmo dolžni, opo-
minja pomožni odbor, da se mora ta dolg sedaj
ob žetvi poravnati. Prvi opomini so že izšli, naj
se ljudje kažejo, kolikor mogoče hvaležni s tem,
da svoj dolg točno poravnajo, ker bi se sicer z
nemarnimi plačilci v bodoče moralo strogo po-
stopati.

Ker bo v bodoče zelo težko kupovati seno
in slamo, bo pomožni odbor kolikor mogoče ku-
poval drugo krmo in posestniki se bodo morali
le posluževati krmil: Posušena pesa (Trocken-
schnitte), malasa (odpadki cukrarn), tropine in dr.
Tudi otrobi bodo predragi, ker se je žito silno
podražilo.

Morebiti bomo tudi morali v jeseni sejati
nekaj zimске grahovice, ki v pomladi zelo hitro
raste. V šentvidski okolici so se poskušnje letos
dobro obnesle, okrog Velikovca slabo. Bržkone
se je ta grahovica v velikovski okolici sejala na
presuha tla, da se v jeseni ni mogla ukoreniniti.
Zaradi enkratnega neuspeha pa se dobre stvari
ne sme kar strani vreči.

Podgorc.

Koroške novice.

**Koroška podružnica slovenskega planin-
skega društva.** Občni zbor te podružnice dne
20. m. m. pri „benediktincih“ v Celovcu je bil

Podlistek.

Ob akacijah.

Idila. — Domen Otilijev. — (Konec.)

IX.

Pondeljek pred pustom v jutru.

Nad dolino poveznjeno nebo je bilo zastrto
s svinčenosivimi oblaki, iz katerih so priletavale
drobne snežinke in sedale na slavolok pred Vež-
jakovo kovačnico. V lahkem dihu jutranje sape
je valovila trobojnica na Vežjakovi strehi in za-
krivala napis nad oknom.

Iz hiše je stopil Vežjak s Košanovim Jožetom.
Oba sta bila praznje oblečena. Kovač je potegnil
mehur in natlačil pipo.

„Ej, še jasen dan bomo imeli, Jože! Vidiš,
kako se trga nebo na vzhodu?“

„Vidim; a jug je še vedno teman.“

„Nič ne de,“ je dejal Vežjak in puhnil dim
v zrak.

„Ob kateri uri je pa napovedano?“

„Ob osmi. Pa pojdiva doli! Glej, tam ob
akacijah gresta že Peter in Francka! Kdo bi
si mislil, da bom doživel ta dan! Sicer pa sem
mu želel prav iz srca, da bi ozdravel in dosegel
to, česar si je gotovo najbolj želel, namreč Kri-
stinine roke.“

„Vsi smo želeli, stric Vežjak! Saj ste videli, s
kakšno radostjo smo venčali slavolok z bršljanom.“

„Seveda sem videl,“ je pokimal kovač. Šla
sta doli po cesti in dohitela Petra in Francko
blizu križpota.

„Ali se vama tako mudi?“

„O, menda ne, starešina!“

Vežjaku je dela dobro ta beseda.

„Pa le čisto in glasno izgovori pred oltar-
jem, veš!“

„Da boste slišali, kaj ne, stric Vežjak,“ ga
je povlekla Francka za rokav.

„No, seveda. Drugače ne morem biti za
pričo.“

„Bo pa Joštov slišal, ako ne boste vi pazili.“

„Kaj? Ali bo prišel tudi on?“

„Ali ne veste še?“ se mu je smejala Francka
v obraz.

„Saj res; videl sem Strmška v sredo pri
Joštovem. Pa da bi na to mislil! Prijatelja sta
že še, sem dejal...“

„Gospod župnik bodo jako veseli,“ je segel
Vežjak Jožetu v besedo.

„Ali ste povabili tudi njega k večerji,“ je
vprašala Francka Petra s tihim glasom.

„Seveda. Koliko dobrega so nam vendar
napravili!“

Tako so se pogovarjali, ko so šli mimo akacij
proti Strmškovega domu. V Petrovi duši je vstal
spomin na oni večer, ko je odhajal v daljno
mesto k vojakom. Ravno tam ob debeli akaciji
je slonel, ko je rekla: „Da.“ Danes ponovi zopet
to besedo, a za njo ne bo skrita samo ljubezen,
ampak tudi zvestoba, ki ju bode družila do
smrti...

Pred Strmškovo hišo je stala gruča mlade-
ničev. Ko so zagledali prihajajoče, so dvignili
klobuke in zaklicali: „Živel ženin!“

Tudi Vežjak je stegnil roko s klobukom in
zavpil: „Živela Peter in Kristina!“

* * *

Noč je bila hladna. Nebo, ki je bilo čez
dan zastrto z oblaki, se je razvleklo in posulo z
nešteti tisoči migljajočih zvezd. Od vzhodne
strani je pihljala mrzla sapica, motreč mlado aka-
covje v zimskem snu.

Na hodniku sta stala Nine in Francka.

„Kako jasno je nebo!“

„Kakor tvoje oči,“ je dejal Nine smehljaje.

„Beži, beži! Saj jih ne vidiš!“ ga je zavrnila.

„Pa zvezde vidim v njih.“

Skozi razsvetljeno okno se je slišal Vežjakov
glas. Vino in prijazni obrazi so mu vili radost
v srce in je napil novoporočencema.

Za njim je vstal župnik in govoril o ljubezni,
ki je tako različna na tem svetu. Poudarjal je
posebno ljubezen v zakonu in slikal srečo, ki se
jo lahko doseže z njo. „Kajti ljubezen je moč
sveta,“ je dejal. Zahvalil se je očetu Strmšku,
sedanjemu županu, za prijazno povabilo in omenil,
da ga to še tem bolj veseli, ko zre tudi Joštovega
v krogu veselih in ljubezni dihačih obrazov.

„Gospod župnik bodo že šli,“ je dejala Francka.

„Morajo. Jutri imajo že zgodaj sv. mašo.“

„Glej, ravno sedaj prihajajo proti vratom!“

Odprla so se vrata, in skozi nje je posijal
dolg pramen. Na hodnik sta stopila župnik in
Vežjak.

bolj slabo obiskan, nego bi bili želeli z ozirom na važnost društva. Občni zbor je otvoril g. poslanec Grafenauer. Iz poročila tajnika, gosp. dr. Oblaka posnamemo, da je imelo društvo 407 kron izdatkov. Nakupljeni svet v Zajezeri se obrestuje prav dobro. Namesto preselivšega se odbornika g. Juga je bil v odbor izvoljen gosp. msgr. Podgorc. Slovenci, zanimajte se za to društvo malo bolj!

Slovensko šolsko društvo v Celovcu in „Družba sv. Cirila in Metoda“. Dolgotrajna pogajanja slovenskega šolskega društva v Celovcu z družbo sv. Cirila in Metoda so se žal definitivno razbila, ker družba ni sprejela znanih pogojev šolskega društva, ampak se je izrazila, da se ne more odreči nobeni vrsti narodnega delovanja na Koroškem, ki ji je po pravilih dovoljeno. Vsled tega začne šolsko društvo takoj delati v zmislu in polnem obsegu svojih pravil. Pozivljamo torej rodoljube po deželi, da gredo takoj na delo, ker saniranje našega šolstva ne trpi odloga, da začnejo nemudoma ustanavljati podružnice in prigrasijo svoj pristop k društvu gospodu tajniku dr. Arnejcu, župniku v Žrelcu, ki daje vsa potrebna pojasnila. Izjavo Ciril in Metodove družbe, da ne bo delala delovanju prepotrebne šolskega društva nobenih ovir, vzamemo lojalno na znanje. **Rodoljubi, tekom enega leta morajo obstati podružnice šolskega društva po celi Koroški!**

Občni zbor Ciril in Metodove podružnice za Celovec in okolico se vrši v sredo, dne 7. t. m. v Celovcu „pri benediktincih“ ob 8. uri zvečer.

Obletnica sv. Cirila in Metoda, ki jo priredi slov. del. društvo v Celovcu, se vrši v nedeljo dne 4. julija **ob 9. uri** dop. in ne ob 8., kot je bilo naznanjeno prvotno. Poje moški zbor. Zbirališče za popoldanski izlet je ob 1. uri pop. v delavskem domu, Kosarnska ulica 30.

Osebnost vest. Gosp. dr. Štefan Rajh, ki je ravnokar napravil v Gradcu odvetniški izpit, je vstopil kot kancipient v pisarno g. dr. Brejca. Vrlemu Slovincu kličemo v pozdrav krepak: Živio!

Državni kletarski nadzornik za Koroško, Viktor Skubez v Celovcu, je premestil svoj urad v Schiff-ulico 45. Uradni dan za ustmeni razgovor je določen od imenovanega četrtek.

Kam pridemo? Ljudsko življenje na Koroškem kaže čudne prizore! Rdečica nas oblije, sramujemo se pred vsem svetom, ko čitamo poročila v časnikih. Dne 19. junija poroča „Kärntner Tagblatt“: „V Gutnivasi sta šla dninarja Primož Rechenbauer in Anton Varh ponočevat k posestniku Jakobu Kramarju v Trdnivasi. Ker je bila hiša zaprta, začela sta razgrajati in končno razbijati s kolom hišne duri, da ulomita. Zdaj je prišel gospodar in je fantoma naročil, naj odideta. A razbojnika sta napadla gospodarja in ga pobila na tla, da je obležal nezavesten.“ — Dne 18. junija, dan popred, poroča tisti časnik o porotnih obravnava: „V Kostanjah so napadli dne 18. aprila Kostančani, ko so zvedeli, da je v Treščah pri Štefelnju par fantov iz Šmartna (Dholica), kmečkega sina Pozračnika ter so ga ubili. Udeleženi so bili štirje fantje iz Kostanj, eden je bil obsojen na 8, drugi na 6, tretji na 4, četrti na 2 meseca.“ — Tisti dan se je obrav-

„Kdo sta pa ta dva?“

„Jaz in Nine, gospod župnik,“ je dejala Francka glasno.

„Kaj pa delata tu? Še pogrešil vaju nisem.“

„Rada se morda imata. Veš, Nine,“ je govoril Vežjak, „biti za pričo pri poroki je vendar le lepo. Rad bi doživel še takšno veselje.“

„O, saj ga bode,“ je dejal župnik z nasmehom.

Odšla sta po stopnicah z Vežjakom, ki ga je spremljal.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

„Koroška.“ Med knjigami „Matice Slovenske“ za tekoče leto izide ilustriran opis Koroške (zemljepisni del) iz peresa prof. dr. M. Potočnika. Knjigi bo pridejan jezikovni zemljevid, ki ga je na podlagi lastnih študij in direktnih opazovanj sestavil g. pisatelj sam. Korošci, pristopajte k „Matici Slovenski“ (4 K) v Ljubljani.

Izginil je iz Celovca 18letni gimnazijec Fric pl. Kleinmayr dne 21. m. m. Ob 8. uri zjutraj se je odpeljal s kolesom iz tovarne Dürkopp namesto v šolo proti Vrbskemu jezeru. Fric pl. Kleinmayr je velik, vitek, bledih lic in plavolas, nosi rjavo obleko in rmen girardi-klobuk. Njegov oče, dr. pl. Kleinmayr, je obljubil 100 kron nagrade tistemu, ki bi mu mogel povedati, kje se nahaja sin. Po brezuspešnem iskanju je čez par dni povišal obljubljeno nagrado na 500 kron. Oče stanuje v Celovcu na gledališkem trgu št. 4.

navalo tudi zoper hlapca Pavla Štefelca, ki je v Gunderčah pri Celovcu ubil lastnega majarja. Majar v Gunderškem gradu Jožef Sima je bil pošten človek, a ker je hlapce priganjal k delu, jim je mrzelo nanj. Dne 28. marca sta se ga lotila hlapca Štefelc in Stulčnik. Smrtni udarec je ubitemu zadal Štefelc, ko mu je na glavi razbil vrč. Fant je šele 20 let star. Obsojen je na 8 mesecev. Čudimo se tem razmeram in groza nas obdaja nad posurovelo in popolnoma zbesnelo mladino. Ti ljudje niso več krščanski hlapci, to so poživljeni razbojniki. Kako hoče nesrečni kmet s takimi ljudmi še delati? Tako se je vzgajala mladina v liberalnih šolah, zlasti v obmejnih občinah, kjer duhovnik nima več vpliva. Čudimo se tudi, kako je mogoče, da postava za ubijalce nima težje kazni! 8, 6, 4, 2 meseca? Ali je to kazen primerna hudodelstvu umora?

Otvoritev turske železnice. V ponedeljek, dne 5. julija, bodo slovesno otvorili tursko železnico. Povabljeni gostje iz Celovca se bodo odpeljali s posebnim vlakom ob 5. uri zjutraj. Ob 6. uri bo v Beljaku na restavraciji skupen zajutrek. Ob 6. uri 20 minut se odpeljejo naprej. Slavnostni banket bo v Solnogradu.

Realna gimnazija v Beljaku. Prihodnje šolsko leto bodo začeli spreminjati beljaško gimnazijo v osemrazredno realno gimnazijo.

Linhart pred porotniki. Že v zadnji številki smo poročali, da je posadil gosp. dr. Brejc „Štajerčevega“ urednika Linhart pred mariborsko poroto, ker je „Štajerc“ pogrel, seveda prav po svoji maniri, neko staro neresnično poročilo iz „Slovenskega Naroda“, ki je očital dr. Brejcu, da se je vozil s kolesom v družbi svojega tasta, bivšega poslanca g. Vencajza, in neke dame po tržaški cesti v Ljubljani, da pa ni stopil s kolesa, ko je prišel mimo duhovnik z Najsvetejšim. „Štajerc“ je to neresnično vest pogrel in je dr. Brejcu vtaknil še cigaro v usta. Ko je pisal pozneje o tem še enkrat, je videl celo, da je imel tedaj dr. Brejc v ustih celo — vržinko. Ker dr. Brejc „Štajerca“ ne prebira, ni vedel, da mu je „Štajerc“ te izmišljotine podtikal; ko pa mu je „Štajerc“ letos zopet očital to staro laž in je bil dr. Brejc od nekoga na to opozorjen, je „Štajerčevega“ urednika takoj tožil. Dr. Brejc je že vnaprej vedel, da pred mariborsko poroto „Štajerc“ ne bo obsojen, tožil je pa vkljub temu, da dokazuje, da so vse te trditve gola laž, obrekovanje. Ta dokaz je zdaj tudi dognan in s tem je dr. Brejc dobil iskano zadoščenje. Zadnji „Štajerc“ pa je objavil o tej tožbi kar uvodni članek — siromašen list, da vsled duševne revščine ne more za uvodni članek dobiti kaj bolj pametnega — seveda pri tem ni mogel skočiti iz lastne kože in zatajiti svoje navade in je poročal o tožbi deloma popolnoma izmišljene reči, deloma pa zavito in neresnično. Zdaj se dela „Štajerc“ strašno kunstnega, kakor da bi bil njegov toženi urednik pred poroto kar pozobal takega jurista, kakor je na glasu dr. Brejc. Tako na pr. trdi, da je Linhart na neko od dr. Brejca stavljeno mu vprašanje odgovoril, da ne bo njemu odgovarjal, ampak le predsedniku. Popolnoma izmišljeno. Linhart je dr. Brejcu odgovarjal prav voljno in čisto pohlevno. Izmišljeno je tudi, da je Linhart očital dr. Brejcu, da dva-ali trikrat več računa. Te korajže Linhart pred poroto ni kazal, ker ve, da bi se mu sicer v tožbi pred sodnikom huje godilo nego pred poroto, koje člani so bili po večini štajercijanci. Pred poroto se Linhart ni tako postavljaj, kakor ga slika „Štajerc“, temveč se je delal silno nevednega. Zagovarjal se je namreč, da se je smatral opravičenega, očitali dr. Brejcu kaj takega, ker je to poročilo objavil prej že „Narod“ in prej v teku več let priložnostno v poročilih o delovanju dr. Brejca tudi že „Štajerc“. Linhart kot urednik pa vendar mora vedeti, da ni kazniv samo povzročitelj obrekovanja, ampak ravno tako tudi tisti, ki obrekovanje širi. Ker so vsa tozadevna „Štajerčeva“ poročila o dr. Brejcu lažniva, zato si niti Linhart niti njegov zastopnik dr. Mravlag nista upala nastopiti dokaza resnice, ampak sta izjavila, da ne bosta nastopala dokaza resnice, vsled česar sodni dvor tudi ni stavil porotnikom kakega tozadevnega vprašanja; sicer bi moral vprašati, ali je „Štajerčeva“ očitjanje resnično ali ne. Dr. Brejc je dokazal pred sodnijo z izpovedjo štirih zapriseženih prič, da so svoječasno tozadevno poročilo „Slov. Naroda“ in trditve „Štajerca“ popolnoma izmišljene. Zato je pa sedel Linhart na zatožni klopi prav pobito in klaverno. Dr. Hrašovec je imel naravnost fulminanten govor, tako da je moral dr. Mravlag v začetku svojega govora izjaviti, da mu je jako tesno pri srcu. „Štajerc“ javlja tudi s trditvijo, da se je vršila cela razprava nemški. Temu nasproti pribijemo, da je bila obtožba slovenska in se je tudi slovensko prebrala. Razprava se je vršila deloma slovensko, deloma nemško, ker je načelnik porotnikov, mariborski

trgovec Scherbaum, izjavil, da ne razume slovenski. Z ozirom na to izjavo so priče izpovedale nemški. Tudi končen govor dr. Hrašovca je bil najprej slovenski in potem šele nemški. Linhart sam pa, ki se štuli za urednika slovenskega lista, se je zagovarjal izključno nemški. Razprava se je vršila v jezikovnem oziru popolnoma v zmislu naših jezikovnih zahtev. Mi stojimo na stališču, da je za kazenske obravnave merodajen edino le jezik, v katerem se zagovarja obtoženec. Linhart se je zagovarjal pa v nemškem jeziku in je bilo tedaj od njega odvisno, v katerem jeziku da se naj vrši razprava. Nedosledna tedaj nista bila dr. Hrašovec in dr. Brejc, temveč Linhart, ki se pred Slovenci šteje za slovenskega urednika, pred poroto se je pa kazal Nemca s tem, da je govoril samo nemški, čeravno bi kot toženec bil govoril ravno tako lahko samo slovenski. Toliko smo obvestili svoje cenjene čitatelje, da bodo vedeli, koliko smejo „Štajerčevim“ poročilom verjeti.

Službo proviziornega c. kr. okrajnega gozdarja je razpisala deželna vlada koroška do 31. t. m. To mesto je pridržano za doslužene podčastnike.

Celovec. (Zborovanje delavskega društva) v soboto, dne 26. m. m. v „benediktinski kleti“ je bilo prav živahno. Ob zvoku tamburic in krepkih svežih glasovih moškega zbora „Slovenskega delavskega društva“ se je razvila prav prijetna, domača zabava. G. Smodej je govoril o priklopitvi Bosne in Hercegovine, posl. Grafenauer pa o političnem položaju v državnem zboru. Govornika sta žela za zanimiva izvajanja živahno pohvalo. Zborovanja celovškega delavskega društva so vedno zanimiva in poučljiva. Želeti je le, da bi se jih celovski Slovenci brez razlike stanu udeleževali v prav obilnem številu.

Celovec. (Vrtna veselica tamburaškega društva „Bisernica“) je bila prav zabavna. Tamburaši so udarjali neumorno. Moški zbor delavskega društva je pokazal lep napredek; slovenska pesem, zapeta iz svežih grl, je v resnici nekaj omamljivo lepega, očarujočega. Vrt pri „Škrjančku“, kjer se je vršila zabava, je bil vse premajhen. Videli smo čisto nove obraze in spoznali, da živi v Celovcu silno mnogo Slovencev, ki pa jih nihče ni zbiral, ker nimamo še pravih prostorov. Mični zvoki tamburic in ubrano petje je privabilo tudi več Nemcev, ki so se dobro zabavali, spoznavši, da smo Slovenci olikani, mirni in prav dostojni in je pri nas tudi prostora za Nemce, toda poštene, ki ne pridejo nas žaliti in ne hujskajo proti nam. Koriandoli, šaljiva pošta in dobra pijača in nalašč za to veselico napeljana električna razsvetljava v vrtu je povzdignila zabavo, tako da so zadnji gostje odhajali šele proti polnoči. Pogrešali smo pa zraven nekoga: celovško inteligenco. Sicer smo se pa tudi tako zabavali prav imenitno.

Sinčaves. (Občni zbor gospodarske zadruge) se je moral zavoljo raznih zaprek za osem dni preložiti in se bo vršil v nedeljo, dne 4. julija, ob 3. uri popoldne z napovedanim dnevnim redom.

Prevalje. (Delavski shod.) Na delavskem shodu, dne 27. t. m., je poročal tajnik o kartelih in trustih, ki segajo globoko v socialno življenje in so zakrivilo mnogo bede delavskih slojev ljudstva. Tovariš Abraham je v vznesenih besedah govoril o delu, ki je važnega pomena ne samo za delavca, ampak tudi za izobraženca in povzdigo telesne kakor duševne moči človeške. Tajnik se nato ožigosa grdo pisavo „Štajerčeva“, ki v zadnjem času vso svojo gnojnico razliva na našega obče spoštovanega župnika, č. g. Kesnarja. Glasno ogorčenje nad pisavo „giftne krote“, ki se je pojavilo med zborovalci, bodi č. g. župniku v zadoščenje za podle napade. Naši vrli tamburaši so nam dobro poskrbeli za zabavni del zborovanja.

Velikovec. (Poročil) se je g. Simon Rannetsperger, c. kr. davčni asistent v Velikovecu, mož odločno krščanskega mišljenja, z gđ. Klaro Greiner iz Wasserburga na Bavarskem. Čestitamo.

Velikovec. Naša „Hranilnica in posojilnica“, ki ima pri ljudstvu veliko zaupanje, vedno bolj napreduje. Že dosedaj ima nad 600.000 kron prometa v tekočem letu.

Velikovec. (Grozna nesreča.) Na praznik sv. Petra in Pavla zjutraj se je pripeljal v mesto vseskozi spoštovani in ugleden mož Anton Hermetter p. d. Lavre iz Šmarjete. Neki pes (govori se, da Hornerjev) skoči mlademu konju v nozdri, konj se splaši, in voz se vrne, tako, da padeta Lavre in njegov hlapec v izložbo okno tukajšnjega mesarja in gostilničarja Lassniga, prodereta veliko šipo ter se strašno poškodujeta. Hlapec, ki zapuša ženo in tri nedorastle otroke, se je tako poškodoval, da je še popoldne istega dne izdihnil. Lavreja pa, ki si je zlomil hrbtisče,

so prepeljali z rešilnim vozom v Celovec. Naravnost čudež pa je, da se hčerki Lavrejevi pri tej nesreči ni prigodilo drugega, kakor, da se je malo opraskala. Lavre je umrl dne 30. m. m. ob 2. uri popoldne v bolnišnici in so truplo prepeljali v Šmarjeto.

Pilberk. Pri občinskih volitvah v občini Blato so se tokrat poizkusili tudi nasprotniki, ker jim je dišal 1. razred, pa so seveda hudo pogoreli. V vseh treh razredih so izvoljeni narodni možje.

Ivovlje. (Pevska slavnost.) Borovski pilije smo imeli dne 20. m. m. pri nas v gostilni pri „Kanonarju“, da pokažejo svojo pevsko zmožnost. Ker jih je dne 20. prepodila ploha, so prišli preteklo nedeljo zopet. Prepevali je društvo „Stahlklang“ do pol 10. ure svoje nemške pesmice, potem so jo odkurili, ker so jim bili slovenski pevci in pevke iz vetrinjske župnije, ki so prišli slučajno na „Kanonhof“, kakor je bilo videti, trn v peti; prepevali so namreč slovenske narodne pesmi in so se pokazali tudi v umetnem petju veliko bolj izučene kakor borovski sociji. Vse jim je ploskalo in jih hvalilo. Svetujemo slavnim pilijem, da naj le ostanejo v Borovljah in krokaajo doma, dokler se bolj ne izučijo, pa še potem jih ne potrebujejo. *Nevesekdo.*

Djekše. (Zborovanje) našega na novo ustanovljenega izobraževalnega društva je zbralo na praznik sv. Petra in Pavla prav lepo število mož, mladeničev in žen ter deklet, ki so z velikim zanimanjem poslušali govornika, g. Smodeja iz Celovca, ki je govoril o veliki potrebi izobrazbe za koroške Slovence in o priklopitvi Bosne in Hercegovine. Č. g. Dolinar je prinesel pozdrave od važenberškega bratskega društva. Društveni predsednik, prav zaveden slovenski kmet, je vabil rojake k pristopu v društvo, ki mu je dal ime „Trdnjava“. Živio najnovejša „Trdnjava“! Lepo so prepevale slovenske mladenke iz Št. Jurja, vrli Djekšarji so pa pomagali, da se je tako razvila prav živahna zabava.

Št. Vid v Podjuni. Vsi stanovi dandanes težijo za izboljšanjem svojega duševnega in gmotnega položaja. To izboljšanje pa jim je le mogoče doseči po temeljitem strokovnem znanju. Isto velja v polni meri tudi kmetu. In zato imenujemo misel srečno, da nam je priredilo sosednje škocijansko bralno društvo zadnjo nedeljo „pri Voglu“ gospodarski shod. Pazljivi poslušalci so gotovo odnesli marsikak nauk iz bogatih izvajanj gg. Ant. Grila in župnika V. Poljanca. Obraznavala sta živinorejo, poljedelstvo in praktično gospodarstvo, vmes pa vpletla kak šaljiv doživljaj. Koncem shoda sta domači tamburaški in škocijanski pevski zbor razveseljevala zborovalce. Škocijanskemu društvu hvala za prireditev, gostom bratske „Trte“ za obisk, vsem vkup pa: Na skorajšnje svidenje!

Prevalje. („Štajerčev smrdetelj.“) „Štajerc“ je začel v svojih zadnjih številkah razliti svojo ostudno gnojnico na našega občespoštovanega župnika, č. g. Kesnarja. Tu imamo dokaz, da se duhovniku ni treba vtikati v politiko in da zadostuje samo duhovska suknja, in „Štajerc“ ga oblije z gnojnico. Čim vzornejši je duhovnik, tem nesramnejši so napadi nanj. Z vso silo se „Štajerc“ zaletava v „raztrgano“ župnišče in ga tako še veliko bolj „razcavza“, kakor je v resnici. Odkar č. g. župnik pastiruje v Prevaljah, so že za popravo župnišča, pri katerem je itak vsako popravljanje zastoj, izdali iz lastnega žepa, česar nikakor niso dolžni, celih 3000 K, o čemur se lahko vsakdo prepriča iz zapisnika. Drugi dopis „Štajercev“ pa naravnost smrdi. Ker dopisnik na osebi č. g. župnika ni mogel najti ničesar, kar bi mu služilo v opravljanju, se je pa spravil, čujte, na njegovo — gnojnišče. No, „Štajerc“, ti si jo pa imenitno pogodil! Prav jasno si enkrat sam dokazal, kam da spadaš. Cel dopis je posvečen samo gnojnici. Da, da, gliha vkup štrihla. Prav kakor tiste grde živali se valja „Štajerc“ najraje v gnojnici. To župnijsko gnojnišče je vsaj tako pri strani, da more biti na potu le tistemu, za katerega ima gnojnišče posebno magnetično moč. „Štajerc“, povej nam samo še tiste kmete, o katerih trdiš, da tudi, kakor ti, radi rijejo po gnojščih in z največjim veseljem vohajo smrdljive gnojnice!

Medgorje. (Imenitni volilci.) V naši občini smo lani in letos v prvem razredu volili nič manj kot štirikrat. Kaj čuda, da ob deželno-zborskih volitvah ni šlo boljše in pomagati so morali — železni koli! Toda le počasno in gotovo — oko postave ne spi. Za tepež v znamenju krvi v noči po ožji volitvi so dne 10. majnika t. l. sprejeli od c. kr. okrajne sodnije v Celovcu kot plačilo ali odliko: Jožef Sušnik-Krasnik, tč. župan v Medgorjah-Podgradu, 30 kron globe in 10 kron za ranjene; Ferdinand Privaznik-Melhar v Skarbinu 3 dni zapora in 30 kron za ranjene;

Kaspar Mak-Malijev enako kot Melhar; Rupert Protnegar-Križnik 2 dni zapora in 20 kron za ranjene; Strucov hlapec 2 dni zapora in 5 kron za ranjene, Krasnikov kovač 2 dni zapora in 10 kron za ranjene. Vse priče so dobile vkup 170 kron, dva zdravnik pa 58 kron. Dokazano je, da je Melhar z županom na čelu vdril v našo gostilno Janeza Olipa, in se tam predstavil kot „der serbische König“ brez srbske krone in države. Dolžnost deželne vlade je, da takega župana odstavi.

Medgorje. (Smrtna kosa.) Dne 3. rožnika je tu umrla Ana Kordaš, bivša Triblnica, vdova, stara 64 let. Dne 10. istega meseca je umrla Apolonija Pečnik, rojena Mühlner, pd. Kobovnikova mati, vdova, stara 90 let. Dne 16. istega pa je svet zapustila Katarina Kapus, pd. Pobjegna na Rutah, stara 71 let in dan po njenem pogrebu njena vnukinja, stara tri mesece. Dne 23. istega se je pa od tega sveta ločila Terezija Muel, pd. Knapova, užitkarica, stara 61 let. Naj počivajo v miru!

Gospodarske stvari.

Zadružništvo.

(Predaval v socialnem tečaju v Ljubljani VI. Pušenjak.)

Zadružništvo nudi kmetu, obrtniku ugodnosti velikega producenta (proizvajalca), da mu priliko stopiti s konsumenti naravnost v zvezo, izključuje predrago in nereelno delujoče prekupe, pridobiva mu spoznavanje trga in tržnih razmer ter vpliv na trg in, kar je treba posebno poudarjati, tvori protiutež proti v sindikatih, obročih (ringih), kartelih itd. združenim industriji in trgovini.

Kdor ima velike množine enotnih pridelkov dobre kakovosti na razpolago, lahko najde hitro dobrega kupca, lahko stopi v zvezo z velikimi odjemalci, stopi naravnost v zvezo s konsumenti oziroma njihovim gospodarskim ali nakupovalnim organizacijami. Razne vrste zadrug vršijo to delo, zbirajo pridelke svojih članov v velike množine, navajajo svoje člane k temu, da zboljšajo produkcijo in se prilagodijo zahtevam trga, zahtevam konsumentov. Pri nakupu potrebščin kakor tudi pri prodaji pridelkov in izdelkov so med kmetom in obrtnikom in proizvajalcem potrebščin na eni strani ter kupcem pridelkov in izdelkov na drugi strani štirje in še tudi več prekupe, ki podražujejo ceno potrebščin in so vzrok nizke cene pridelkov in izdelkov. Ti nepotrebni posredovalci, kojih delovanje je večinoma predrago in nereelno, dobro izhajajo, udarjen je pa — konsument in producent. Potom nakupa v celih vagonih naravnost iz tovarn, potom prodaje na pr. živine, mleka in mlečnih izdelkov, jajc, žita, krompirja, koruze, vina, sadja itd. v večji množini naravnost v velika mesta, velikim odjemalcem, se razvija od vseh prekupev neodvisna kupčija in ostane masten dobiček, kojega je prej dosegel prekupec, deloma producentu, deloma konsumentu.

Ker kmečki stan ne stopa naravnost na trg s svojimi pridelki, temveč le prekupci, zato si do sedaj ni mogel pridobiti vpliva na trg, tržne razmere in tržne cene. Le v zadrugah organiziranim kmetom bo omogočeno tekom časa doseči tudi nek vpliv na trgu. Važno je za producenta poznavanje tržnih razmer. Producent mora stopiti ob ugodnem času s svojimi pridelki na trg, mora paziti, da se trg ne preplavi s pridelki, ker se s tem neugodno vpliva na ceno, radi tega mora dobro poznati trg. To je le mogoče v zadrugah združenim kmetom, ker dobivajo zadrugne organizacije natančna tržna poročila in si pridobijo poznavanje trga, kar je posamezniku nemogoče. Zadruga pa tudi pridobivajo konsumente za pridelke svojih članov z raznimi prireditvami, reklamo, z delovanjem potnikov itd., skrbijo za izvoz pridelkov, oziroma udomačenje v deželah, kjer dotičnih pridelkov ne pridelujejo; s kratka: zadruga prevzamejo ulogo velike trgovine glede nekaterih pridelkov, na pr. vina, živine, lesa, jajc itd.

Industrija in trgovina se združuje v raznih sindikatih, kartelih, obročih (ringih) itd. imenovanih združenjih. Namen teh združenj je enotno postopanje glede množine in razdelitve produkcije ter določevanja cen. Zadruga tvorijo protiutež proti tem kapitalističnim družbam in hočejo doseči isto za srednji stan, kar dosežejo obročji (ringi), karteli, sindikati za industrijo in trgovino.

Zadružništvo pomnožuje dohodke in odpira vire novih stalnih dohodkov. Že iz prejšnjih izvajanj je razvidno, da se potom skupnega nakupa in skupne prodaje zadrug zboljšajo dohodki, zboljšajo se pa zlasti vsled tega, ker zadruga navajajo ljudi k umnemu, dobičkonosnejšemu gospodarstvu s tem, da delujejo za rabo umetnih gnojil, močnih krmil, strojev, za vpeljavo boljših pasem živine, za zboljšanje posestev in za zboljšanje delavskih razmer na deželi. Zadnjo svrhu dosežejo zadruga

s tem, da navajajo ljudstvo k uporabi strojev. Zadruga nabavljajo stroje, katerih si posameznik ne more nabaviti, ker bi se mu v strojih naložena glavica ne obrestovala, ter dajejo iste proti zmerni odškodnini svojim članom na posodo. Delo s stroji nadomestuje manjkajoče delavske moči, je enakomernejše, boljše, hitreje in cenejše kakor delo z delavskimi močmi. Strojne zadruga delujejo zelo uspešno na Kranjskem. Prva in najboljša taka zadruga obstoji v Št. Vidu nad Ljubljano. Iz poročila o njenem delovanju posnamemo sledeče: „Zadruga ima 100 udov, nabavila si je motor na 3 do 5 konjskih sil, kateri dobro služi pri rezanju slame, mlatvi in žaganju drv. Bencina porabi na uro za 30 do 35 h; v 3 do 4 urah napravi motor toliko kolikor bi z vlačilom (gepeljom) napravilo par konj cel dan. Vzdrževanje motora in drugih strojev je stalo 517/34 K, dočim je motor s svojim delom sam zaslužil 1023/20 K. Člani so z zadrugo zelo zadovoljni.“

Nove, stalne vire dohodkov ustvarja zadružništvo s tem, da pospešuje nekatere popolnoma zanemarjene gospodarske panoge, kakor na pr. mlekarstvo, sirarstvo, perotninarstvo ter skrb za razvoj domače obrti. Zelo napredovale so mlekarke in sirarske zadruga; v Avstriji so l. 1907. mlekarke zadruga 126.000 članom za 344 milijonov litrov mleka preskrbele 41 milijonov kron dohodkov. Posestnikom, ki bivajo oddaljeni od velikih mest in industrijskih središč, ne donaja mleko nobenih dohodkov, ako se ne združijo v zadruga. Mlekarke zadruga pa jim nudijo vsak mesec redne stalne dohodke, na katere se lahko zanašajo in s pomočjo katerih si lahko zboljšajo živino, travnike, hleve itd. Zadruga prodaja jajc, katero izvršujejo v mnogih slučajih mlekarke zadruga, vpliva na zboljšanje perotninarstva.

Domača industrija, če je primerno vpeljana, donaja prebivalstvu na deželi lepe postranske dohodke in bi se morala bolj gojiti kakor se je to godilo do najnovejše dobe. Zasluga zadružništva je, da se je v tem oziru obrnilo na boljše. Na Kranjskem deluje cela vrsta takih obrtnih zadrug, kakor na pr. železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici, slavninarska zadruga v Mengšu, kitarska zadruga v Domžalah, oljarska zadruga v Seničici, sedarska zadruga v Česnjici in sitarska zadruga v Stražišču, prvo podjetje te stroke v Avstriji. Te zadruga razpošiljajo svoje izdelke ne le po celi Avstriji, temveč v znatni množini celo v inozemstvo.

Zadružništvo povzdiguje in ojačuje gospodarsko slabe, ter ustvarja neodvisnost in gospodarski napredek osrednjega stanu. (Dalje prihodnjič.)

Društveno gibanje.

„K. S. I. društvo v Dobrlivasi“ priredi svoje mesečno zborovanje v nedeljo, dne 4. maj, srpana, v prostorih S. Eberweina v Goselnivasi. Začetek ob 3. uri popoldne. Počastil nas bode č. g. župnik Ivan Kogelnik s poučnim govorom. Nato sledi šaljiva tombola in šaljiva dražba. Dobrobrski pevski zbor vljudno vabimo, da nas bo kratkočasil s svojim izbornim petjem. K polnoštevni udeležbi vabi *odbor.*

Ruda. Odbor „Izobraževalnega, kmetskega društva za Rudo, Št. Peter in okolico“ vabi vse ude in prijatelje društva na mesečno zborovanje, katero se bo vršilo v nedeljo, dne 4. julija 1909, popoldne po blagoslovu v gostilni pri Buchbauru v Št. Miklavžu po običajnem sporedu. Po zborovanju uprizorijo igralci igro: „Ne vdamo se“. Potem prosta zabava s petjem.

Katol. slov. izobraževalno društvo v Globasnici priredi dne 4. julija mesečno zborovanje ob 3. uri popoldne, pri Šoštarju v Globasnici. Govornik pride iz Celovca s skioptikonom. Upripori se tudi dramatičen prizor „Sami med seboj.“ Vsi člani in prijatelji društva, udeležite se polnoštevno zborovanja, ki obeta biti počeno in pošteno zabavno. *Odbor.*

Politične vesti.

Volitve v Trstu.

Pri volitvah v prvem razredu v mestu in v okolici, dne 25. m. m., so prodrli Slovenci v okolici v vseh treh okrajih z osmimi kandidati in sicer tudi v drugem okraju (Sv. Ivan), ki sega precej daleč v mesto in sta imela Slovenca, dr. Rybač in Slavik, nevarnega protikandidata Laha dr. Cimadorija. Dr. Rybač je dobil 205 in dr. Slavik 199 glasov; dr. Cimadori 160 glasov, nemški kandidat 16. Zanimiv je izid v mestu. „Edinost“ piše o tem sledeče: „Nemci so se bahali, da pokažejo svojo moč šele v razredu inteligence in v razredu, kjer odločuje „Steuerkraft“. A kaj se je pokazalo? Vkljub vsemu pospeševanju od strani vlade, vkljub temu, da vlada očitno protežira

nemške uradnike na škodo slovenskih, niso doslegli Nemci niti v tem razredu toliko glasov, kolikor Slovenci. A tudi v prvem razredu, kjer odločuje davčna moč, so ostali Nemci za Slovence. Pokazale so volitve, da nimajo Nemci tu politično ničesar iskati, da nimajo nikake zaslombe v masah. Kar je tu nemškega, je vse umetno ustvarjeno. Z eno besedo: Nemci niso prarodno prebivalstvo.

Izid v mestu: I. okraj: Lahi 99, Slovenci 17, Nemci 31, kršč. soc. dr. Depangher 18; II. okraj: Lahi 44, Slov. 6, N. 3; III. okraj: Lahi 188, Slov. 31, N. 39, k. s. 11; IV. okraj: Lahi 184, Slov. 24, N. 17, k. s. 12; V. okraj: Lahi 146, Slov. 22, N. 19, k. s. 9; VI. okraj: Lahi 45, Slov. 9 in Nemci 2 glasa.

Slovenski kandidatje v mestu in okolici so zbrali do 9100 glasov. Tem glasovom je treba pristeti kot slovenske glasove najmanj eno četrtno glasov, ki so jih dobili socialni demokratje v mestu; to bi bilo približno 1400 glasov. V okolici je bilo od 1347 socialističnih glasov najmanj 800 slovenskih. Torej smemo računati, da je v Trstu in okolici najmanj 11.300 slovenskih volilcev! Z drugimi besedami: Dve petini vsega prebivalstva v mestu in okolici so Slovenci. Iz srca čestitamo slovenskim bratom ob Adriji ob teh uspehih, ki bodo morda vendar tako hudo potrkali na vladna vrata, da otvori vlada tržaškim Slovincem vsaj ljudske šole.

Naši poslanci v državnem zboru.

Že dolgo časa slovenski poslanci, zlasti poslanci „Slovenskega kluba“, niso tako vztrajno dosledno in energično nastopali v državnem zboru kakor zadnje tedne. Že v raznih odsekih so bili živahno delavni in so si s svojimi izvajanjem in s svojim nastopom in taktiko sploh priborili pri vseh uglednih politikih velik ugled. V ospredje sta stopila zlasti dr. Šusteršič in dr. Krek, ki sta v zadevi oderuške bosenske agrarne in komercialne banke duhovito in z železno logiko pobijala politične nasprotnike in žela v zbornici ponovno izredna odobravanja. Pa tudi drugi poslanci „Slovenskega kluba“ so storili svojo dolžnost, v kolikor jim je bilo mogoče. Posl. Grafenauer to pot ni govoril v zbornici, ker mu je bil določen čas samo za 10 minut, v 10 minutah pa koroški poslanec ne more niti sence tega povedati, kar mu leži na srcu in bi si na vse zadnje vlada celo domišljevala, da je pri nas na Koroškem vse v redu, česar bi se poslanec ne mogel vsled kratke odmerjenega časa dotakniti. Zato moramo biti pa tem bolj hvaležni njegovim slovenskim tovarišem, da so se v svojih govorih spominjali nas koroških Slovencev. Vsi so zastopali stališče, da sedanja vlada, zlasti pa pravosodni minister dr. pl. Hochenburger in naučni minister dr. Stürgkh, ne zaslužijo zaupanja slovenske delegacije; vsled tega bodo glasovali proti vladi.

Posl. Grafenauer si je pomagal na drug način, da je izročil ministrstvu promemorio o naših pritožbah. Kakor se nam poroča, se je dotični minister, ki je sprejel promemorio, začudil, da se na Koroškem godijo tako čudne reči, kakor nikjer drugod v Avstriji in se je izjavil, da to skoro ni mogoče. Prav radi verjamemo, da se na Dunaju pri osrednji vladi čudijo, ko pa se koroška deželna vlada na komando nemškonacionalne stranke vede, kakor bi bilo Slovincem na Koroškem postlano na rožicah, in brezdvomno osrednji vladi na Dunaj tudi v tem zmislu poroča. Dr. Benkovič je vlado ostro prijel zaradi turških justičnih razmer na Koroškem. Dr. Korošec je dodobra osvetlil narodno nestrpnost pravosodnega in naučnega ministra. Poslanec dr. Žitnik se je gorko zavzel za nas in iznova pokazal naše šolske oblasti v pravi luči. O krivicah pri sodiščih je govoril posl. Gostinčar. V proračunskem odseku so zahtevali slovenski zastopniki slovenskega deželnega nadzornika za Koroško, za katerega se že dalje časa potegujemo. Spodnještajerska poslanca Roškar in Pišek sta se potegovala za gospodarsko pomoč kmet-skemu stanu. Roškar je govoril proti pooblastilnemu zakonu, ki bi odprl meje balkanski živini, za zidanje nekaterih potrebnih železničnih prog na Spodnjem Štajerskem in je pozival vlado, da pomaga slovenskim vinogradnikom. Pišek je prijel vlado, ker hoče na ljubo industrijcem oškodovati s pooblastilnim zakonom kmete. Toplo se je zavzemal v svojem in v imenu poslancev dr. Benkoviča, Gostinčarja, Grafenauerja in Povšeta, ki to pot ne pridejo do besede, za rudarje, ki jih vlada na ljubo premogarskim baronom ne varuje in ne štiti njihovih koristi ter je poklical vladi v spomin, da je z velikim pom-pom napovedala socialno-politične reforme pri rudarstvu, ki pa so naenkrat obstale, in še več drugih od rudarjev opravičeno stavljenih zahtev. „Slovenski klub“ je držal pa tudi disciplino, ki je zlasti stranki, ki je v opoziciji, skrajno potrebna.

V zadnjem času pa smo opazili, da se „Slovenska Jednota“, pa tudi jugoslovanska delegacija cepi. Ne najdemo primerne izraza, s katerim bi mogli dostojno, pa vendar ogorčeno grajati to nepotrebno in naši politiki škodljivo taktiko „Saveza južnih Slavena“, v katerem sta tudi poslanci dvorni svetnik dr. Ploj in Hribar. Za dispozicijski zaklad je vlada dobila 17. m. m. 218 glasov proti 198. To je bilo le mogoče, ker je od opozicije manjkalo 39 poslancev. Od poslancev „Saveza južnih Slavena“, ki šteje 20 poslancev, jih je pri glasovanju manjkalo devet. Navzoč ni bil podpredsednik dr. Laginja, pa tudi ne Biankini, ki govori proti vladi srdite govore. Od „Slovenskega kluba“ ni nihče manjkal. Če bodo poslanci jugoslovanskega kluba, ki so sklenili glasovati z vlado za pooblastilni zakon, stopali po taki nam neumljivi poti, bomo primorani, narediti si o njihovem narodnjaštvu čisto drugo sodbo, nego smo jo imeli dosedaj. Opravičene se smatramo, pozivati jugoslovanske, zlasti dalmatinske poslance, da ne rušijo edinosti opozicije in v sedanjih razmerah ostanejo sedanjim vladim nasproti v opoziciji, izvzemši če bi se v ugodnem trenutku, ki ga pa najbrž sploh ne bo, izrekla „Slovenski klub“ in jugoslovanski klub za spremembo sedanje taktike, ki jo vsa slovenska javnost odobrava. Složnost je sedaj potrebna naši delegaciji kakor ribi voda. Kakor hitro se pa naši poslanci razcepijo, izgubijo vpliv, ki so si ga izvojevali. Mislijo naj, da jih čaka huda borba zoper laško vseučilišče v Trstu in za slovensko v Ljubljani.

Biankini priznava.

„Narodni list“, glasilo posl. Biankinija, izjavlja, da „Slovenska Jednota“ zahteva poslancev Biankinija, Ivčevića, Perića in Vukovića, da bi se smeli glasovanju o proračunu odtegniti, ni ugodila na kar so imenovani izstopili iz „Jednote“. Kako se strinja ta izjava z natolcevanjem gotovih listov, da sta povzročila dr. Šusteršič in dr. Krek cepljenje Jugoslovancev s svojim „terorizmom“?

Obstrukcija v državnem zboru.

„Slovenec“ je prinesel iz Dunaja dne 30. m. m. sledeči brzjav: „V današnji popoldanski seji so se na vrsti nujni predlogi. Najprej je na vrsti nujni predlog Mladočehovo čeških manjšinskih šolah, potem je na vrsti 37 nujnih predlogov čeških agrarcev in 23 nujnih predlogov „Slovenskega kluba“. Jutri se vrši seja načelnikov, ki naj določi nadaljno delo parlamenta. Danes ali jutri ima sejo parlamentarna komisija „Slovenske enote“, ki določi tej skupini nadaljno taktiko.“

Kdo hoče razdvojiti naše poslance?

Čudom smo se čudili, da si upajo slovenski liberalni listi v dobi, ko se gre za velevažne slovenske zadeve, stopiti v javnost s članki, ki popolnoma neosnovano napadajo najagilnejše naše poslance, ki so napovedali Bienenrthovi Slovincem skrajno sovražni vladi soglasno z drugimi v „Slovenski Jednoti“ združenimi poslanci boj na nož in so ostali v tem boju dosledni. Vsa slovenska javnost bi morala ravno sedaj stati za svojimi vrlimi poslanci in jim dajati moralno oporo; vršiti bi se morali shodi, kjer bi ljudstvo dokazalo vladi, da stoji trdno za neizprosnimi poslanci, poslancem bi morali izrekat zaupnice in jim dati zaslužen hvala. V tem kritičnem trenutku pa omahne par dalmatinskih poslancev, ž njimi tudi poslanca dr. Ploj in Hribar.

Dr. Ploj je v proračunskem odseku pustil posl. Gostinčarja, ki obstruira, popolnoma na cedilu in to v trenutku, ko hoče naša delegacija preprečiti laško fakulteto v Trstu in priboriti slovensko v Ljubljani; Hribar pa pere sebe in svojega tovariša v „Slov. Narod“, in „Narod“ bljuje ogenj in žveplo na dr. Šusteršiča in dr. Kreka. Drugi slovenski liberalni listi so ubrali pot za „Narodom“. Celo visokošolce so angažirali, da očitajo našim poslancem, da pod njihovim vodstvom ni dosegla slovenska politika v vsenčliskem vprašanju nikakih uspehov, in to v trenutku, ko bi edino možno bilo res nekaj doseči, če bi naša delegacija ostala edina. S Plojevo in Hribarjevo taktiko se seveda ne bo ničesar doseglo. To postopanje slovenskih listov imenujemo naravnost najgrši narodni škandal. Ali je liberalcem res več strankarstvo kakor narodnost? Ali je v slovenski javnosti res že zamrla politična morala, da si da metati v obraz take politične nerodnosti iz osebnih zavisti in strankarstva? Slovenska javnost, zbudi se in očisti umazano politiko!

Književnost.

„Dolina krvi“. Roman. Napisal P. A. Sheehan. Iz angleščine prevlel Fran Bregar. Cena broširanemu izvodu 4 K 20 vin., vezanemu 5 K 80 vin. Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani. P. A. Sheehan, irski duhovnik, je svetovnosladen pisatelj, kojega dela so prevedena v vse moderne jezike. „Dolina krvi“ je njegovo najnovejše delo in je nekaka povest v neupogljivi narodni in verski zvestobi irskih trpinov. Sheehanove spise hvaliti bi bilo odveč, ker se sami hvalijo. Pohvaliti moramo le najbolj podjetno slovensko založništvo, „Katoliško bukvarno“, da je s to knjigo seznanila Slovence s slavnim irskim pisateljem. Želeti bi bilo le, da bi izdala še druge Sheehanove spise, predvsem roman „Moj novi kaplan“. Omenimo še, da je slovenski prevod mnogo ceneji nego nemški, dasi za nemškim v ničemur ne zaostaja.

Cerkvene vesti.

Nastavljena sta: Č. g. dr. Jurij Jäger, dozdaj v Rimu v „Collegium germanicum“, kot kaplan v Milstatu, in č. g. Valentin Wank, provizor v Bergu, kot provizor pri Sv. Krvi.

Jovarniška zaloga in razpošiljalna ponudba k pomladanski in poletni dobi

sukna

iz volne za bujno nizko ceno. Vzorci se zamenjajo.

Pozor!

Ostanki po 3 metre v vseh barvah za K 6—, 8—, 10— in više. Velika izbira!

Zamena ostankov dovoljena.

Od ostankov se vzorci ne pošiljajo.

A. J. Šolc, Nachod, Češko.

Kaj je novega po svetu.

Graški Slovenci so ustanovili minolo nedeljo slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“. Društveni prostori društva se nahajajo v Gradcu, Pestalozzijeva ulica 63, III. l. Društvu, ki si je izbralo hvaležno nalogo, zbirati pod svoje okrilje krščanskomisleče Slovence v Gradcu, želimo kar največ uspehov!

Odvetniška tarifa. 1. julija 1909 stopi v veljavo nova odvetniška tarifa. Društvo „Pravnik“ v Ljubljani izda ob ti priliki tarifo v slovenskem jeziku z abecednim kazalom v obliki knjižice in stenske tabele ter bo oboje dobiti v knjigarnah po 80 vinarjev.

Strela je ubila 23. m. m. popoldne beneficiata Klementa Warmutha, ki je živel nazadnje v Schönererjevi grajščini Rosenau na Nižje-avstrijskem. Gospod Warmuth je bil prej župnik v Tifen na Zgornjem Koroškem, pa je stopil leta 1896 vsled oglušlosti v pokoj.

Priporočujemo našim družinam

Kolinsko cikorijo.

Carralyth-marmor. Vseposod se poudarja dandanes higienska, zdravstvena stran naših stanovanj, tako zasebnih, kakor še posebno javnih: učilnic, kaznilnic, bolnišnic itd. Odtod na vseh oglih prepovedi zoper pljuvanje po tleh, higijenski pljuvalnik, vodovodne naprave po straniščih, tlakovi brez špranj, natiranje sten z oljnim firnežem in sto drugih zgledov. In prav je tako. Toda poleg neposredno potrebnega in koristnega je treba pri naših stavbah — ne mislim toliko na popolnoma zasebna poslopja — zlasti po javnih, kakor so šole, sodišča, gledišča, društveni domovi, cerkve, kapele, upoštevati tudi estetično stran človekovo, njegovo lepočutje, ki zahteva, da se taka poslopja ločijo od navadnih, vsakdanjih stavb. V prvi vrsti velja to za naše katoliške cerkve z njihovimi tabernakliji. Toda kolikrat velja tukaj: volja je dobra, a moči, sredstev in denarja ni. Dolgo je bilo treba delati poskuse, žrtvovati in premišljevat, predno je prišel človek do izumitve, ki utegne izpremeniti v kratkem obliče marsikakemu modernemu poslopiju, posebno pa našim cerkvam, pred vsem v njihovi notranjščini. Ta iznajdba je umetni marmor, patent „Carralyth“, ki si ga je pridobila tvrdka Zajec in Horn v Ljubljani za vso Avstrijo tostran Litve in Bosno. Z novo iznajdbo je ustrezno i zdravstvenim ozirom, i lepočutju, posebno pa še gmotnim razmeram, ker omogočuje najsijajnejše ozaljšanje stavb s skromnimi sredstvi. Higijeni ustreza novi marmor, ker je brez luknjic, brušen in poliran kot steklo gladek. Če se opira, treba ga je

samo obrisati z mokro gobo, kakor čistimo naravni marmor. Cena „Carralytha“ je v primeri z dotičnimi originalnimi marmelnaravnost neznatna. Kako dragocene so nekatere vrste marmorja, na pr. rožnardeči italijanski ali krasno zeleni afrikanski z rjastimi progami, kjer pride kvadratni meter lepo poliran v 2 cm debelosti na 40, 50 pa tudi 80 in več kron. Umetni marmor pa, ki ga ne ločiš od naravnega v risbi, stane 15 do 16 kron ista ploskev. Izdelujejo se marmorji v poljubni barvi in risbi. Na pr. sivi kraški marmor; od laških vrst: snežnobeli kararski, črni in sivopegasti bardiglio, paonazzo rumenkasto-bel z žoltimi in rjastimi žilami in plameni, višnjevo-rdeči italijanski, morsko-zeleni, rumeni veronski (rdeče žilast v žoltem dnu), rožno-rdeči itd. O vrednosti umetnega marmorja priča dovolj dejstvo, da je kupila patent za Belgijo ena največjih belgijskih družb za obdelovanje naravnega marmelja. Poraba umetnega marmorja je mnogovrstna: ž njim obhlada stebre in slopove, vlagajo ga v manjših tablicah raznih barv, rabijo jih pri kopaljskih napravah mesto granatoidnih ploščic, za elektrotehnične tablice (Schalttafeln) itd. Stene, obložene z marmorjem se lahko porazdele v polja iz raznobarvanega marmorja in pogled takega svetišča ali tudi vestibula v mestni stavbi napravljajo na obiskovalca naravnost imponanten vtis. V nekem tehnološkem delu, izišlem letos, stoji besede: „Sploh pa je posnemanje naravnega marmorja do prevare umetnost; s to umetnostjo se bavijo na Laškem specialni umetniki.“ Toda, velja sedaj: „Warum denn in die Ferne schweifen, das Gute liegt so nahe“, ko imamo najpopolnejšo, najsolidnejšo, najnaravnejšo in daleko najcenejšo imitacijo marmorja, ki se sploh da misliti, Slovenci doma v svojem središču, prvi med vsemi Avstrijci.

Prve avtoritete, domače in tuje, priporočajo otročjo moko „Kufek“ kot najboljšo hrano zoper bruhanje, drisko, črevesne katarje itd.

Tržne cene v Celovcu

26. rožnika 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	21	72	22	12 70
Ječmen	—	—	19	23 10
Ajda	22	29	22	90 10 85
Oves	20	—	20	85 7 30
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	30	47 19 20
Turščica	18	96	20	11 30
Fizola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	—	—	11	—
„ kislo	6	—	10	—
Slama	7	80	9	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	60	2	80
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	—	2	20
„ surova, 1 „	1	60	1	70
Svinjska mast	1	70	1	80
Jajca, 1 par	—	13	—	16
Piščeta, 1 „	2	60	3	—
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	20
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	2	80

Živina	Počrez		100 kilogramov		Prigralo	Prodalo		
			žive vage				zaklana	
	od	do	od	do			od	do
v k r o n a h								
Konji	—	—	—	—	—	—		
Biki	—	—	—	—	—	—		
Voli, pitani	—	—	78	—	2	2		
„ za vožnjo	306	404	—	—	51	14		
Junci	250	320	—	—	7	4		
Krave	162	340	—	—	64	22		
Telice	210	—	—	—	1	1		
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—		
Praseta, plemena	—	—	—	—	238	164		
Ovce	—	—	—	—	—	—		

Pogumen slovenski častnik. Dne 23. m. m. kopalo se je kakor navadno mnogo ljudi pri morskem obrežju Sacorgiana, med njimi tudi deželno-brambovski stotnik Dorn. Nepoznajoč še morske lastnosti, upal si je preveč v morje, kjer ga prehiti velik val, ga vrže proti kraju, a mu ne dovoli na suho. Tu je jel klicati na pomoč, kakor tudi njegova na bregu stoječa gospa. Mlad praporščak, Slovenec Dekleva, videč nevarnost,

skoči v peneče se valove in reši življenje že pomajajočemu stotniku. Dne 25. m. m. rešil je isti g. praporščak neko gospo ob ravno taki nevarnosti iz hladnega valovja.

Nova trgovina v Celju. G. Goričar, trgovski popotnik, in g. Leskošek, poslovodja v „Zvezni“ trgovini v Celju, otvorita v hiši „Pri belem volu“ trgovino za papir itd.

Novo veliko vojno ladjo „Radetzky“ so spustili danes v morje ob navzočnosti prestolonaslednika in njegove soproge.

Loterijske številke 26. rožnika 1909:

Gradec	28	19	53	88	34
Dunaj	61	21	65	79	66

V a b i l o.

Hranilnica in posojilnica na Djekšah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, napravi svoj redni

letni občni zbor

v posojilničnih prostorih v nedeljo, dne 11. julija 1909, ob 3. uri popoldne.

Spored:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odborikov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

O. št. 89/1
52.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Velikovecu se na prošnjo lastnika Ivana Polessnig prodajo na javni dražbi naslednji predmeti:

I. Neobremenjeno

Pötschgarjevo posestvo v Malih Djekšah.

vl. št. 27, kat. občina Krasnica, ki meri 9 ha 45 a 72 m² in znaša čisti dobiček 63 kron 78 vin., in sicer:

a) Hiša št. 4 in gospodarsko poslopje, 4 njive, 1 travnik, 1 pašnik in 3 gozde za izključno ceno 3400 kron;

b) gozdni in njivski parceli št. 770/1 in 770/2 za izključno ceno 1200 kron.

Jamščina znaša 340 kron, oziroma 120 kron.

Najvišji ponudek je od dneva dražbe obrestovati s 5% in po eno tretjino po vsakih treh mesecih od dneva domika pri tukajšnjem sodišču vplačati v gotovini.

II. Nasevek in premičnine. Iste se bodo le za cenilno vrednost ali nad njo proti takojšnjemu plačilu in takojšnji odpravi oddale.

Dražba se vrši

dne 5. julija 1909, dopoldne ob 9. uri na licu mesta v Malih Djekšah.

Ponudbe pod izključno ceno se ne bodo sprejemale.

Dražbeni pogoji in zemljiškoknjižni izpisek se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodnji.

C. kr. okrajno sodišče Velikovec, odd. I., dne 17. rožnika 1909.

Gallinger, l. r.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Velika zaloga najboljšega

istrijskega vina,

iz najboljših, že izza rimskih časov slavnih rimskih goric med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Pravo ime Schichtovega

perilnega izvlečka je

„Dika žen“.

Ta je najboljši prašek za namakanje perila in popolnoma nadomestuje druga belila

Dobiva se povsod!

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slaonemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši na Mesnem trgu št. 22 v Ljubljani

Št. 615 ex 1909.

Stoječ les na prodaj

in sicer obstoječ iz smrek, borovcev in bukovja, staro, lepo drevje, v treh delih. Dva dela sta cenjena na K 800— in en del na K 1000. Les se lahko spravi, ker je blizu Št. Iljske ceste. Pojasnila daje g. Ivan Pišek p.d. Hauptman na Otožu, p. Vrba ob jezeru. Pismene ponudbe se morajo do 15. julija t. l. vposlati na občinski urad v Škofičah ob jezeru.

Prijatelji, prepričajte se,

da vsakdo prihrani mnogo denarja, kdor oskrbi svoj nakup raznega tkalskega blaga naravnost pri izdelovalcu-veščaku, ker le ta more vsestransko najboljšo postreči.

CEFIRI

kanafase, oksforde, šipkovine in vsakovrstne tkanine lastnega izdelka priporoča po najnižjih cenah izborna češka krščanska tvrdka

JOŽEF SUCHANEK,

Prva mehanična in ročna tkalnica ter razpošiljalni zavod izbornih tkanin v Novem Hradku pri Novem Mestu na Metuji, Češko.

Prihranite mnogo, ako kupite pri izdelovalcu!

Najboljše, brezhibne in pristnobarvne

ostanke

izbornega kanafasa, oksforda za srajce, flanela, platna, cefira, šotskega blaga, višnjeve tkanine, krizeta za suknje, izborna odbrane, da se more vsak ostanek izborno porabiti v gospodinjstvu, razpošilja krščanska tvrdka 40 do 45 metrov za 16 kron po povzetju. Dolgost ostankov 6—10 metrov.

Anton Maršik,

lastnik ročne tkalnice in razpošiljatelj

Češka Čermna pri Nachodu, Češko.

10 zapovediza
kmetovalca,lepo tiskane, čisto zastoj in poštne prosto dobi vsakdo, kdor ponje piše, od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.****Največja trgovina te stroke v Celovcu.****Modnega in manufakturnega, tu-in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbir.**Zaloge je stalno v vrednosti $\frac{1}{4}$ milijona kron. Za prodajanje **na debelo** oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za žene in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.**Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljate barve**v posodicah po $\frac{1}{2}$, 1 kg kakor tudi
v večjih posodah**Fasadne barve za hiše**
po vzorcih**Slikarski vzorci**

in papir za vzorce

Lakipristni angleški za vozove, za pohištva
in za pode**Steklarski klej (kit)**priznано in strokovno preizkušeno
najboljši**Karbolinej** prve
vrste**Mavec (gips)** za podobarje in za
stavbe**Čopiče** domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

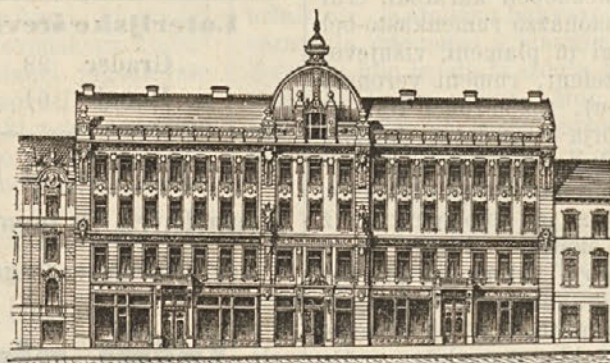
Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Slovinci! Podpirajte Velikovsko šolo!

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.Stanje njenih
hranilnih vlog
znaša nad
33 milijonov
kron.Rezervni
zaklad nad
1 milijon
kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah, št. 3. nasproti frančiškanskemu klostru.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga**v Celju**ima v zalogi izvrstna spodnještajerska
vina vseh vrst po zmernih cenah.

Vzorci so na razpolago.

Klet se nahaja

v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.Tovarna glinastih izdelkov **F. P. Vidic & Komp., Ljubljana**

ponudi vsako poljubno množino

zarezanih strešnikov (Strangfalzziegel) sistem Marzola, **zidarske opeke, peči** itd.

Na zahtevo pošljemo takoj vzorce in ponudbo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.**Kolodvorska cesta šte. 27.**Zamenjuje in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje
srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje.
Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.Centrala v Ljubljani. Podružnici v Spiljetu
in Trstu.Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na
leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.
Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.